

# ***Rekenangst bij pabostudenten***

Radiantlectoraat rekenen-wiskunde



Danny Pasaribu, Hogeschool de Kempel  
d.pasaribu@kempel.nl

Bas van der Weijden, Hogeschool IPABO,  
b.van.der.weijden@ipabo.nl

Ronald Keijzer, Hogeschool IPABO,  
r.keijzer@ipabo.nl



# Achtergrond

## VOLGENS BARTJENS



ONTWIKKELING EN ONDERZOEK

### Angst en falen houden elkaar in de greep bij rekenen en wiskunde

16 maart 2023 4 / 2023 Jaargang 42

*Rekenangst en wiskundeangst worden gekenmerkt door een naar, gespannen gevoel dat opkomt wanneer men geconfronteerd wordt met rekenkundige dan wel wiskundige vraagstukken of met het vooruitzicht om dergelijke vraagstukken op te moeten lossen.*

**Brenda Janssen**  
Brenda Jansen, Universiteit  
van Amsterdam



# Onderzoeksvraag

Hoe is de rekenangst bij deze studenten ontstaan en hoe ontwikkelt zich dat op de lerarenopleiding basisonderwijs?



# ***Analyse***

- Drie interviews met pabostudenten;
- Twee lesobservaties;
- Reflecties op de gegeven lessen;
- Analyse op de verzamelde data.



# REKENANGST BIJ PABO-STUDENTEN

HOGESCHOOL  
**ipabo**

**DE KEMPEL**  
HOGESCHOOL VOOR LERAREN

**Bas van der Weijden**  
b.van.der.weijden@ipabo.nl

**Danny Pasaribu**  
d.pasaribu@kempel.nl

## CONTEXT

Hoe ervaren studenten met rekenangst het rekenwiskunde onderwijs op de pabo? En hoe verhoudt dit zich tot hun handelen in hun stagepraktijk?

## THEORETISCH KADER

Rekenangst wordt gekenmerkt door bepaalde gedachten (cognitie), gevoelens (affectie), fysiologische reacties en gedragspatronen (Jansen, 2023)

## METHODE

Een multiple-case studie met 3 studenten

- Gesprekken;
- Lesobservaties;
- Gezamenlijke reflectie a.d.h.v. videobeelden;
- Vragenlijsten.

## ONDERZOEKSPLAN

PATRONEN IDENTIFICEREN VAN ONTSTAAN VAN REKENANGST:

- HOE IS DE REKENANGST ONTSTAAN?
- HOE UIT DE REKENANGST ZICH TIJDENS DE STUDIE?

## ANALYSE

- Per student een profielschets aan de hand van de vier kenmerken;
- Per student een tijdlijn maken (wat gebeurde er op welk moment?);
- Per student belemmerende en beschermende factoren/gebeurtenissen beschrijven;
- Patronen identificeren a.d.h.v. punt 3.

## VERVOLGSTAPPEN?

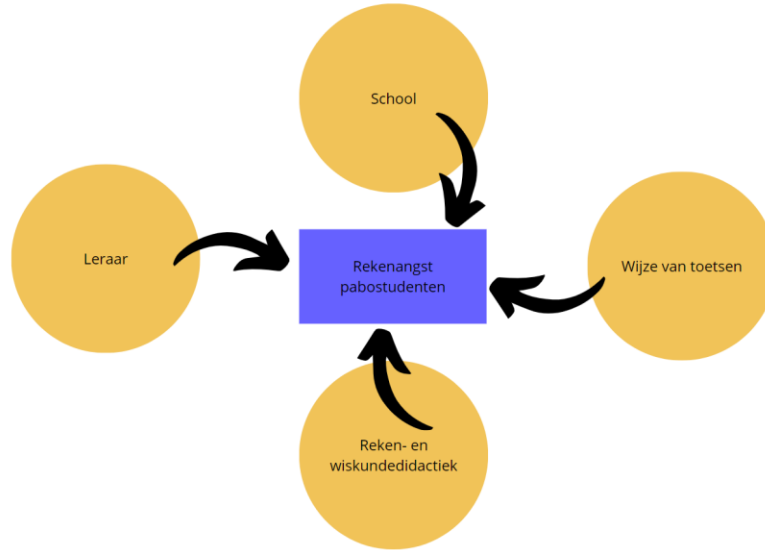
De studenten worden opgeleid tot leraar basisonderwijs. Hoe kunnen we als pabo studenten leren om rekenangst te voorkomen bij kinderen (didactisch/pedagogisch)?

Jansen, B. (2023). Angst en falen houden elkaar in de greep bij rekenen en wiskunde. Volgens Bartjens – ontwikkeling en onderzoek, 42(4), 54-62

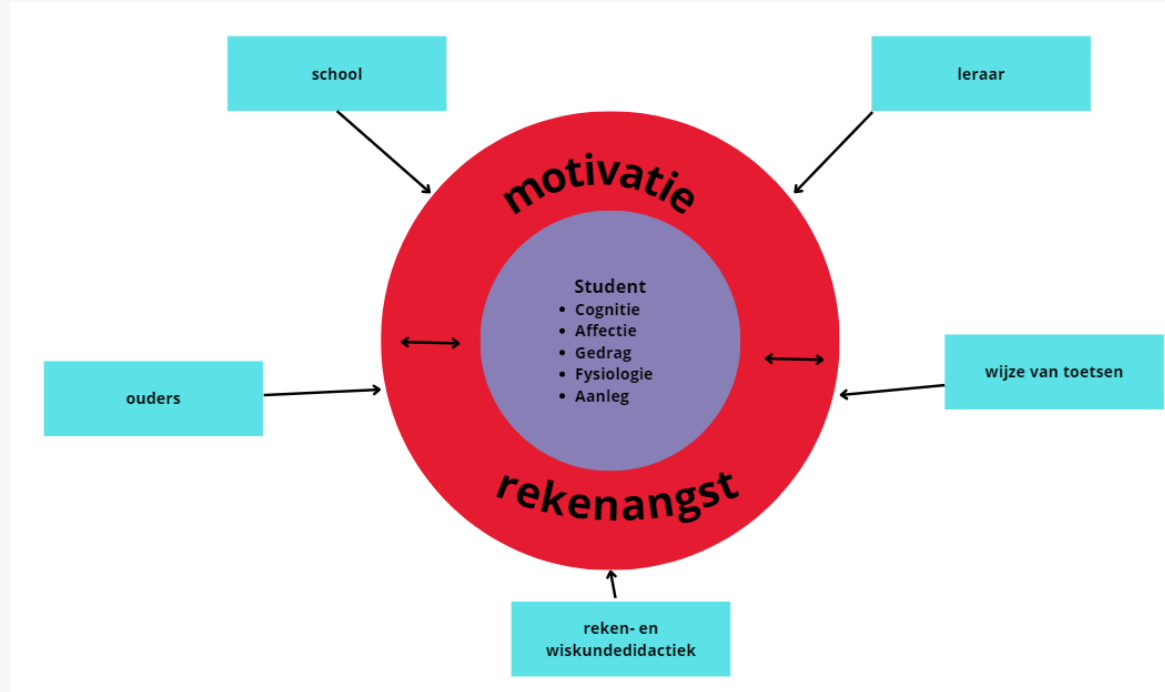


# Voorlopig model

## Rekenangst bij pabostudenten



# Voorlopig aangepast model



# ***Studenten***





## ***Citaten studenten***

Soms heb ik het idee dat leraren naar mij kijken en denken: "oei, die gaat er wel echt moeite mee hebben", terwijl ik juist het vertrouwen van mijn leraar graag zou willen hebben.

Ik moet voorbereid zijn op vragen van kinderen, want soms klap ik dicht als ik het antwoord niet weet.

Als ik in de gaten heb dat ik iets goed kan, of dat ik ergens succeservaring heb gehad, dan kan ik de keer daarna echt wel tegen mezelf zeggen: "nou, de vorige keer is het gelukt, dus we gaan het nu weer doen."



## ***Vraag***

Hoe kan jouw lesaanbod aan leerlingen/studenten met rekenangst eruit zien waarbij je rekening houdt met hun motivatie?



# ***Onderzoeksvraag***

Hoe is de rekenangst bij deze studenten ontstaan en hoe ontwikkelt zich dat op de lerarenopleiding basisonderwijs?



# ***Rekenangst bij pabostudenten***

Radiantlectoraat rekenen-wiskunde



Danny Pasaribu, Hogeschool de Kempel  
d.pasaribu@kempel.nl

Bas van der Weijden, Hogeschool IPABO,  
b.van.der.weijden@ipabo.nl

Ronald Keijzer, Hogeschool IPABO,  
r.keijzer@ipabo.nl

